

PATVIRTINTA
Marijampolės Rimanto Stankevičiaus
progimnazijos direktoriaus pavaduotojo ugdymui,
laikinais atliekančio direktoriaus pareigines funkcijas
2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-50(14.)

POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJOJE TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka (toliau – Tvarka) nustato galimas taikyti poveikio priemonės netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijoje (toliau – Progimnazija) sąlygas.

2. Tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012-08-28 įsakymu Nr. V-1268 pritartomis Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams.

3. Tvarka skirta padėti Progimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti progimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

4. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones turi būti vadovaujama Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941, Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215, Pedagoginių psichologinių tarnybų darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-1396, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-1462 „Dėl teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos“ ir kitais teisės aktais, taip pat prioritetinės vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, vaiko žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

II. POVEIKIO PRIEMONĖS IR JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

5. Tvarkoje numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Progimnazijos darbuotojas yra išnaudojęs visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.

6. Progimnazijos darbuotojas, esant Tvarkoje nustatytioms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti Progimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų, fiksuojant raštu:

6.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą (priedas Nr. 1);

6.2. iškviesti Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą (priedas Nr. 2);

6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą (priedas Nr. 3);

6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus (priedas Nr. 4).

7. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę nedelsiant informuojamas Progimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, Marijampolės savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) Marijampolės teritorinė policijos įstaiga.

8. Taikant numatytas poveikio priemones privaloma atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymo poreikius, sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas svarbias aplinkybes.

III. UGDYMO SI VIETOS PAKEITIMAS

9. Ugdymosi vietos pakeitimas, t.y. laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Progimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą, gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griaua mokinių ugdymosi procesą per pamoką.

10. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinyi atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas Progimnazijos vadovo įgalioto asmens ar šio asmens paskirto kito Progimnazijos darbuotojo arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.

11. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama Progimnazijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, atsižvelgus į darbuotojo, prižiūrėjusio mokinį, arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV. PROGIMNAZIJOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

12. Progimnazijos darbuotojas gali išsikviesti Progimnazijos vadovą ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį, pasikartojantį, tyčinį, agresyvų, įžūlų, griauantį ugdymosi procesą, pažeidžiantį kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą, taip pat keliantį realų pavojų jo paties ir/ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui.

13. Progimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

V. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

14. Jeigu Progimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinyi gali turėti draudžiamų daiktų, t.y. gaminių ir/ar medžiagų, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymais ar kitais teisės aktais, kurie nesuderinami su saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kitų Mokykloje draudžiamų turėti daiktų (reikmenų), gaminių ar medžiagų, nurodytų Progimnazijos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose, Progimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Progimnazijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį.

15. Progimnazijos darbuotojas ir (ar) Progimnazijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

16. Jeigu mokinyi sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Progimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – Progimnazijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Paziškėjus, kad mokinyi turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio

tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, Marijampolės teritorinė policijos įstaiga.

17. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Progimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama Marijampolės teritorinė policijos įstaiga.

18. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Progimnazijos vadovo įgalioto asmens ar jo paskirto Progimnazijos darbuotojo.

VI. PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

19. Progimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus, t.y. su fiziniu kontaktu susijusius Progimnazijos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir/ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią, gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

19.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

19.2. užkirsti kelią ir/ar nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Progimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

19.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

19.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Progimnazijos darbuotojo paliepimus;

19.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir/ ar apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

19.6. atskirti mokinį, griauinantį bendrą klasės tvarką ar Progimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Per pamoką iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje Progimnazijos patalpoje, prižiūrimas Progimnazijos vadovo įgalioto asmens ar jo paskirto Progimnazijos darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Per mokyklos renginį pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas Progimnazijos vadovo ar jo įgalioto asmens paskirto Progimnazijos darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) ar bent vienam iš jų nėra tikslinga.

20. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

21. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

21.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

21.2. mokinį vedant už rankos;

21.3. guodžiant mokinį;

21.4. pasveikinant mokinį;

21.5. padedant neįgaliam mokiniui;

21.5. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

21.6. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

21.7. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemonės;

21.8. teikiant pirmąją pagalbą.

22. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

22.1. naudojami kaip bausmė;

22.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

22.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

22.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

23. Pagrįstų fizinių veiksnių naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

24. Progimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksnių panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

25. Progimnazijos darbuotojai turi būti supažindinami, kaip taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veiksnių naudojimą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Progimnazija, taikydamas Tvarkoje numatytas poveikio priemones

26.1. numato jas Progimnazijos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose;

26.2. supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su Progimnazijos dokumentais (jų pakeitimais), kuriuose numatytos poveikio priemonės netinkamai besielgiantiems mokiniams, jų taikymo sąlygos ir tvarka;

26.3. supažindina Progimnazijos darbuotojus su poveikio priemonėmis ir jų taikymo sąlygomis.

27. Progimnazijos vadovas įsakymu skiria įgaliotą asmenį, pagal kompetenciją dalyvaujantį taikant poveikio priemones.

28. Progimnazijos darbuotojus, prižiūrinčius mokinius 10, 18, 19.6 punktuose numatytais atvejais, paskiria Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo.

29. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo privalu nuodugniai ir operatyviai išnagrinėti teisės aktų ir Progimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

29. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus Progimnazija informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) Marijampolės savivaldybės institucijas.

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams
 Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijoje tvarkos
 I priedas

MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJA

MOKINIO UGDYMO SI VIETOS PAKEITIMAS

.....
 (data)

Mokinys(ė), **klasė**.....

Ugdymosi vietos pakeitimo priežastis

Situacijos apibūdinimas

Laikina mokinio ugdymosi vieta

Ugdymosi vietos pakeitimo trukmė

Mokinį prižiūrintis (-ys) asmuo (-enys)

Pagalbos teikimo poreikis:

- Socialinio pedagogo
- Psichologo
- Specialiojo pedagogo
- Logopedo
- Kita (įrašyti).....

Apie poveikio priemonę informuota:

- Progimnazijos vadovas
- Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo
- Mokinio tėvai
- Vaiko teisių apsaugos skyrius
- Policija
- Kita (įrašyti).....

Pastabos:

Poveikio priemonę pritaikė:

Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo (mokytojo parašas) (mokytojo vardas, pavardė)
 (parašas) (vardas, pavardė)
Klasės vadovas (parašas) (vardas, pavardė)
Susipažinau:		
Tėvai (globėjai, rūpintojai) (parašas) (vardas, pavardė)

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams
 Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijoje tvarkos
 2 priedas

MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJA
PROGIMNAZIJS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

.....
 (data)

Iškvietimo priežastis

.....

.....

Situacijos apibūdinimas

.....

.....

Taikytos priemonės

.....

.....

.....

Pagalbos teikimo poreikis:

- Socialinio pedagogo
- Psichologo
- Kita (rašyti).....

Apie poveikio priemonę informuota:

- Progimnazijos vadovas
- Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo
- Mokinio tėvai
- Klasės vadovas
- Vaiko teisių apsaugos skyrius
- Policija
- Kita (rašyti).....

Pastabos:

.....

.....

Poveikio priemonę pritaikė:

 (mokytojo parašas) (mokytojo vardas, pavardė)
Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo (parašas) (vardas, pavardė)

Susipažinau:

Tėvai (globėjai, rūpintojai) (parašas) (vardas, pavardė)
------------------------------	--------------------	----------------------------

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams
 Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijoje tvarkos
 3 priedas

MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJA

MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

.....
 (data)

Mokinys(-ė), **klasė**.....

Patikrinimo priežastis

Situacijos apibūdinimas

Pagalbos teikimo poreikis:

- Socialinio pedagogo
- Psichologo
- Kita (įrašyti).....

Apie poveikio priemonę informuota:

- Progimnazijos vadovas
- Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo
- Klasės vadovas
- Mokinio tėvai
- Vaiko teisių apsaugos skyrius
- Policija
- Kita (įrašyti).....

Patikrinimo rezultatai:

Poveikio priemonę pritaikė:

 (mokytojo parašas) (mokytojo vardas, pavardė)
Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo (parašas) (vardas, pavardė)

Susipažinau:

Tėvai (globėjai, rūpintojai) (parašas) (vardas, pavardė)
------------------------------	--------------------	----------------------------

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams
 Marijampolės Rimanto Stankevičiaus progimnazijoje tvarkos
 4 priedas

MARIJAMPOLĖS RIMANTO STANKEVIČIAUS PROGIMNAZIJA

PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

.....
 (data)

Pagrįsti fiziniai veiksmai buvo pritaikyti šiam (-iems) mokiniui (-iams) (nurodyti vardą, pavardę, klasę):

Pagrįsti fiziniai veiksmai buvo taikomi siekiant:

- apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;
- užkirsti kelią ir/ ar nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, progimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;
- neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;
- nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius progimnazijos darbuotojo paliepiamus;
- nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir/ ar apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;
- atskirti mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar progimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių.

Situacijos apibūdinimas

Pagalbos teikimo poreikis:

- Socialinio pedagogo
- Psichologo
- Kita (rašyti).....

Apie poveikio priemonę informuota:

- Progimnazijos vadovas
- Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo
- Mokinio tėvai
- Klasės vadovas
- Vaiko teisių apsaugos skyrius
- Policija
- Kita (rašyti).....

Pastabos:

Poveikio priemonę pritaikė:

 (mokytojo parašas) (mokytojo vardas, pavardė)
Progimnazijos vadovo įgaliotas asmuo (parašas) (vardas, pavardė)
Susipažinau:		
Tėvai (globėjai, rūpintojai) (parašas) (vardas, pavardė)